

سناریوی بعدی در بازار نفت چیست؟

پس از عبور قیمت جهانی نفت از مقاومت روانی 40 دلار در هر بشکه، برخی تحلیلگران پیش‌بینی‌های بلندپروازانه‌ای را درباره رشد قیمت نفت در کوتاه‌مدت مطرح کرده‌اند؛ هرچند برخی نیز در این خصوص تردید دارند.

قیمت نفت خام در بازارهای جهانی چند روزی است که به بیش از 40 دلار در هر بشکه رسیده و این امیدواری در بین تحلیلگران و فعالان بازار وجود دارد که قیمت نفت در این محدوده تثبیت شود یا حتی به سطوح بالاتر برسد.

شرکت خدمات مالی و بانکداری «کومرتس‌بانک» که یکی از بزرگترین بانک‌های اتحادیه اروپاست، طی یادداشتی در خصوص دلایل رشد قیمت نفت طی هفته‌های اخیر می‌نویسد: «رعایت دقیق توافق کاهش تولید نفت از سوی ائتلاف اوپک پلاس و کاهش اجباری و چشمگیر تولید نفت در آمریکا از یک سو و بهبود سریع تقاضای جهانی نفت از سوی دیگر، باعث شد که مازاد عرضه در بازار نفت بسیار سریع‌تر از آنچه پیش‌بینی می‌شد، کاهش یابد.»

اگرچه هر بشکه نفت خام تگزاس (WTI) اکنون در قیمت‌هایی بالاتر از 40 دلار در بازارهای جهانی خرید و فروش می‌شود، اما کارشناسان مؤسسه «ریستاد انرژی» و «اندش» در زمینه اطلاعات و مشاوره انرژی فعالیت می‌کنند. بر این باورند که قیمت نفت WTI برای مدتی در همین محدوده درجا خواهد زد. در واقع آنها محدوده 40 دلار را محدوده‌ای می‌دانند که فعالان بازار باید برای مدتی به آن عادت کنند.

بیورنار تان هاگن، رئیس بخش بازارهای نفت در مؤسسه ریستاد انرژی، در این خصوص می‌گوید: «با وجود کاهش چشمگیر عرضه نفت، رسیدن قیمت نفت به 45 یا 50 دلار و یا ارقام بالاتر، در شرایط کنونی توجیه‌پذیر نیست زیرا هنوز نگرانی‌های منطقی درباره وضعیت تقاضا وجود دارد. موارد ابتلا به ویروس کرونا در اقتصادهای مهم جهان [مخصوصاً آمریکا و چین] در حال افزایش است و به همین دلیل یک نگرانی جدی از طولانی شدن دوره مقابله با پیامدهای ویروس کرونا در نقاط مختلف جهان دیده می‌شود.»

اما برخی تحلیلگران معتقدند که قیمت نفت می‌تواند به روند صعودی خود ادامه دهد. تحلیلگران شرکت مدیریت سرمایه‌گذاری و ثروت مریل لینچ که از مهم‌ترین شرکت‌های وابسته به بانک آو آمریکا به شمار می‌رود، طی یادداشتی در خصوص چشم‌انداز بازار نفت تأکید می‌کنند: «ما بر این باوریم که هرچه به پایان سال جاری نزدیکتر می‌شویم، تقاضای جهانی نفت با سرعتی بیش از آنچه در ابتدا پیش‌بینی می‌کردیم، بهبود خواهد یافت. علاوه بر این، ما فکر می‌کنیم که ائتلاف نفتی اوپک پلاس کاهش سطح تولید نفت خود را برای مدتی بیش از آنچه ما سه ماه قبل انتظار داشتیم، حفظ خواهد کرد.»

دیدگاه خوش‌بینانه به روند قیمت نفت در کوتاه‌مدت، به طور کلی مبتنی بر سه عامل است: بهبود تقاضای جهانی، کاهش چشمگیر عرضه و پایبندی کشورهای عضو ائتلاف نفتی اوپک پلاس به تعهداتشان برای کاهش تولید در راستای مدیریت کردن بازار نفت. بر اساس برآوردهای تحلیلگران انرژی در بانک آو آمریکا، در نیمه نخست سال جاری میلادی به طور متوسط روزانه 11 میلیون بشکه مازاد عرضه در بازار وجود داشته است، اما در نیمه دوم سال جاری به طور متوسط شاهد مازاد تقاضا به میزان 2.5 میلیون بشکه در روز خواهیم بود.

تحلیلگران بانک آو آمریکا در گزارشی خاطرنشان کرده‌اند که طی 15 سال اخیر تنها یک بار (سال 2016) میانگین سالانه قیمت نفت برنت دریای شمال در بازارهای جهانی کمتر از 50 دلار در هر بشکه بوده است و حتی در بحبوحه بحرانی مالی جهانی در سال‌های 2008 و 2009 نیز میانگین سالانه قیمت نفت برنت به کمتر از 50 دلار در هر بشکه نرسیده است. اگرچه به احتمال زیاد در سال جاری میلادی چنین اتفاقی (ثبت میانگین سالانه کمتر از 50 دلار برای هر بشکه نفت برنت) تکرار خواهد شد، اما تحلیلگران بانک آو آمریکا معتقدند که در سال 2021 میانگین قیمت نفت برنت بالاتر از 50 دلار خواهد بود. به گفته آنها، با توجه به بازگشت تقاضای نفت در چین (بزرگترین واردکننده نفت در جهان) به سطح قبل از بحران کرونا، اگر ائتلاف نفتی اوپک پلاس توافق کاهش تولید نفت را همچنان حفظ کند و بهبود سریع تقاضای جهانی نفت نیز در ماه‌های آتی ادامه یابد، قیمت نفت برنت در سال 2021 می‌تواند حتی به 60 دلار در هر بشکه نیز برسد.

با این حال، چالش‌هایی وجود دارند که می‌توانند بازار نفت را از مسیر صعودی خارج کنند. اولین و بارزترین چالش، آغاز موج دوم شیوع ویروس کرونا در برخی کشورهاست؛ در حالی که برخی دیگر هنوز با موج اول شیوع این ویروس مرگبار دست و پنجه نرم می‌کنند. تعداد موارد ابتلا به بیماری کووید-19 در جهان و ویژه در بخش‌هایی از آمریکا و برزیل - رو به افزایش است. در کشورهای هند، مکزیک و چندین کشور آمریکای لاتین نیز روزانه ارقام قابل توجهی درباره میزان ابتلا به این بیماری منتشر می‌شود. حتی در کشورهایی مانند چین، کره جنوبی و آلمان که گفته می‌شد کووید-19 را تحت کنترل درآورده‌اند نیز اخیراً مواردی ونداش وولو اندک- از ابتلا به این بیماری مشاهده شده است.

بر اساس آمارهای رسمی سازمان بهداشت جهانی، روز یکشنبه بیش از 183 هزار مورد جدید ابتلا به بیماری کووید-19 در اقصی نقاط جهان به ثبت رسیده است که این رقم از ابتدای شیوع این بیماری تاکنون یک رکورد محسوب می‌شود. اگرچه تنها تعداد اندکی از کشورها قصد دارند محدودیت‌های قبلی برای پیشگیری از شیوع ویروس کرونا را دوباره اعمال کنند، اما حتی افزایش موارد ابتلا به کرونا (بدون بازگشت محدودیت‌ها) نیز می‌تواند بازگشت تقاضای جهانی نفت به روند عادی را به تعویق اندازد.

یک چالش مهم دیگر برای بازار نفت این است که پالایشگاه‌ها سیگنال‌های ضعیفی را از مصرف‌کنندگان فرآورده‌های نفتی دریافت می‌کنند. افت شدید حاشیه سود پالایش نفت، پالایشگاه‌های اروپایی و چینی را مجبور به کاهش تولید کرده است و این به معنای کاهش تقاضای آنها برای نفت خام است که می‌تواند به کاهش قیمت نفت بینجامد.

هفته گذشته تعدادی از صندوق‌های پوشش ریسک و مدیران سرمایه‌گذاری اقدام به فروش بخشی از محموله‌های نفتی خود در قیمت 40 دلار کردند که این حرکت نشان می‌دهد که بازار هنوز درباره تثبیت رالی قیمتی نفت در قیمت‌های بالای 40 دلار تردید دارد.